

Aan commissie 30 oktober 2023
algemeen bestuur 20 november 2023

Adviesnota

Datum	17 oktober 2023	Portefeuillehouder	C. van Dijk
Documentnummer	1751043/1751044	Programma	Bestuur en belastingen
Projectnummer		Afdeling	Concernstaf
Bijlage(n)	5		
Onderwerp	begroting 2024		

Voorstel

De commissie wordt gevraagd advies uit te brengen aan het college van d&h over:

1. de beleidsbegroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2028.
2. ten aanzien van de bestemmingsreserves:
 - o Vanuit de bestemmingsreserve tariefsegregalisatie zuiveringsbeheer € 1,0 miljoen over te hevelen naar de algemene reserve zuiveringsbeheer
 - o Het begrote resultaat 2024 per kostendrager te onttrekken aan de bestemmingsreserve tariefsegregalisatie.
3. de overzichten inzake bruto investeringen (bijlagen 3 en 4)
4. het voorstel om aan het college van dijkgraaf en heemraden de bevoegdheid te verlenen leningen aan te trekken tot maximaal het bedrag van de vermogensbehoefte zoals opgenomen in bijlage 8.3 van de beleidsbegroting, zijnde de volledige vermogensbehoefte van 2024 en 50% van de vermogensbehoefte van 2025
5. de subsidieplafonds 2024 voor de volgende regelingen:
 - o Waterbewustzijn op € 290.000
 - o Watersparen op € 250.000
 - o Stimulering Landelijk gebied op € 50.000
 - o Stimulering Stedelijk gebied op € 250.000
6. het al dan niet verruimen van het kwijtscheldingsbeleid (zie bijlage 5).

Inleiding

Het waterschap heeft de verplichting jaarlijks een begroting en meerjarenraming op te stellen. De begroting geeft ons de inhoudelijke en financiële basis om onze taken en ambities in 2024 uit te voeren en de daarvoor benodigde middelen te genereren.

Vorig jaar is de prioriteringssysteem voor het eerst toegepast. Deze keuzes werken door in voorliggende begroting. Dit jaar is het proces verder ontwikkeld en lopen we tegen nieuwe vraagstukken aan. Dit wordt verder toegelicht in hoofdstuk 3 van de begroting.

Beoogd effect

De begroting 2024 draagt bij aan transparantie van ons werk als waterschap. We geven inzicht in onze doelen, wat we concreet gaan doen in 2024 en wat dit gaat kosten.

Argumenten

1.1 We voldoen daarmee aan de wettelijke vereisten.

Het waterschap is wettelijk verplicht jaarlijks een beleidsbegroting inclusief meerjarenraming op te stellen. Het algemeen bestuur stelt uiteindelijk de beleidsbegroting vast. In de beheerbegroting is een aantal wettelijk verplichte overzichten opgenomen. Het college van dijkgraaf en heemraden is bevoegd om de beheerbegroting vast te stellen.

3.1 Dit is conform afspraken in de verordening beleids- en verantwoordingsfunctie.

In de verordening beleids- en verantwoordingsfunctie is bepaald dat bij de begrotingsbehandeling een overzicht wordt geagendeerd van de geraamde investeringen (bijlage 3).

De uitgaven en inkomsten van de voorgenomen reguliere investeringen uit het investeringsoverzicht in bijlage 3 worden vervolgens bij de vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur geautoriseerd. Reguliere investeringen bestaan uit vervangingsinvesteringen en algemene investeringen. Vervangingsinvesteringen zijn investeringen om de assets op doelmatige wijze op orde te houden en algemene investeringen betreffen investeringen in bijvoorbeeld machines, vervoermiddelen, hard- en software.

Ook de voorgenomen niet-reguliere investeringen < € 2 miljoen uit het investeringsoverzicht in bijlage 3 worden bij de vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur geautoriseerd. Niet-reguliere investeringen zijn investeringen die door het algemeen bestuur als zodanig zijn betiteld vanwege een hoger risicoprofiel, een grote maatschappelijke impact, grote imago risico's en belangrijke bestuurlijke ambities. Het college van d&h kan na vaststelling van de begroting beschikken over de in deze begroting opgenomen investeringskredieten waarvan de start van de uitvoering of het moment van aanschaffing is gepland in het begrotingsjaar 2024.

Voor de niet-reguliere investeringsuitgaven > € 2 miljoen uit het investeringsoverzicht is bepaald dat het college van d&h een kredietvoorstel voorlegt aan het algemeen bestuur. Deze investeringen zijn opgenomen in bijlage 4.

Bij de begrotingsbehandeling kan het algemeen bestuur investeringen aanwijzen waarvoor zij in het begrotingsjaar een separaat kredietvoorstel willen ontvangen.

4.1 Op basis van dit mandaat kan in 2024 de treasuryfunctie worden uitgeoefend.

Middels ondermandaat is de treasurycommissie bevoegd om leningen af te sluiten. Hiertoe is het wel noodzakelijk dat het algemeen bestuur bij het vaststellen van de begroting het maximum bedrag vaststelt van aan te trekken leningen in het begrotingsjaar.

5.1 De subsidieplafonds zijn nodig om in 2024 subsidies te kunnen verstrekken.

In de betreffende subsidieregelingen is opgenomen dat het algemeen bestuur het subsidieplafond vaststelt. Binnen dit plafond en rekening houdend met de overige subsidievoorschriften kunnen in het begrotingsjaar subsidies worden verstrekt.

6.1 Dit is een actiepoint uit de bestuursagenda.

In de Bestuursagenda 2023-2027 is een passage opgenomen over het kwijtscheldingsbeleid. Het algemeen bestuur wil dit kwijtscheldingsbeleid nog een keer tegen het licht houden. Het streven is dit bij de behandeling van de begroting 2024 mee te nemen. Hierbij speelt de praktische uitvoerbaarheid een rol. In bijlage 5 is het huidige kwijtscheldingsbeleid beschreven en de verruimingsmogelijkheden die het algemeen bestuur kan toepassen.

Indien wordt besloten om één of meerdere verruimingsmogelijkheden toe te passen, dan wordt het kwijtscheldingsbeleid vervolgens dienovereenkomstig aangepast door het college van d&h. Eveneens worden in de belastingverordeningen de hogere tarieven opgenomen.

Prioritering

Vorig jaar is het proces van prioritering gestart, daar bouwen we nu op voort. We werken toe naar een proces, waarin integraal naar de benodigde en beschikbare middelen (te weten uren en euro's) gekeken wordt. Omdat met name capaciteit steeds meer limiterend is, wordt door het management permanent afgewogen waar vacatureruimte het best kan worden ingezet. We hanteren - binnen de kaders van de begroting en daarmee de mandaten en het budgetrecht van het algemeen bestuur - een zekere mate van flexibiliteit om te bepalen waar de beschikbare capaciteit en middelen het meest nodig zijn. Dit noemen we adaptief programmeren. Gedurende het jaar wordt zo ingespeeld op actuele kansen en risico's.

Financiën

In de uitwerking van de voorjaarsbrief naar de begroting heeft een actualisatie plaatsgevonden op de kosten en opbrengsten. Deze actualisatie heeft geleid tot:

- + € 1,7 miljoen autonome kostenontwikkelingen: o.a. hogere loonkosten als gevolg van aangepaste CPB-raming, stijging van kosten door prijsstijgingen en marktontwikkeling (waaronder chemicaliën, transport slibkosten en onderhoud hard- en software met de grootste financiële impact);
- + € 2 miljoen om gericht prioriteit te kunnen geven aan direct noodzakelijke investeringen in assets en brede bedrijfsvoering.

Daarnaast wordt het weerstandsvermogen zuiveringsbeheer voor 2024 t/m 2026 jaarlijks met € 1 miljoen aangevuld om op termijn aan de minimumnorm van 1,4 te voldoen.

De ecosysteemdiensten zijn in deze begroting niet financieel verwerkt. De komende tijd wordt uitgewerkt hoe ecosysteemdiensten gekoppeld aan het waterbeheer financieel gewaardeerd kunnen worden. Ondanks dat hieraan met prioriteit uitwerking wordt gegeven, vraagt het proces om tot een regeling te komen tijd gezien juridische aspecten op gebied van staatssteun. De verwachting is dat een regeling niet veel eerder dan eind 2024 in werking treedt.

Onderstaande lastendruktabel geeft hiervan de opbouw weer van de stijging van de totale lastendruk, zowel in euro's als procentueel, in het begrotingsjaar 2024. In de berekening is rekening gehouden met de kostentoedeling zoals deze is vastgesteld door het algemeen bestuur op 2 oktober jl..

Lastendrukprofielen	Kader Voorjaarsbrief (nieuwe kosten- toedeling)	Begroting 2024 (bedragen in €)			
		Basis inclusief autonoom	Impact niet- autonoom	Impact WV Zuivering op orde	Totaal 2024
Huishouden (eenpersoons; met huurwoning)	129	129	1	1	131
Huishoudens (met huur woning)	271	272	3	2	277
Huishoudens (met eigen woning)	319	320	3	2	326
Agrarisch bedrijf BEMALEN	3.756	3.615	44	2	3.661
Agrarisch bedrijf ONBEMALEN	2.626	2.533	31	2	2.565
Natuurterrein	2.822	2.671	33	-	2.704
Groothandel	993	1.003	11	4	1.018
Productiebedrijf voedingsmiddelen	23.771	24.036	217	186	24.439

Lastendrukprofielen	Kader Voorjaarsbrief (nieuwe kosten- toedeling)	Begroting 2024			
		Basis inclusief autonoo	Impact niet- autonoom	Impact WV Zuivering op orde	Totaal 2024
Huishouden (eenpersoons; met huurwoning)	3,8%	3,3%	1,1%	0,5%	4,9%
Huishoudens (met huur woning)	6,4%	6,8%	1,0%	0,7%	8,5%
Huishoudens (met eigen woning)	6,9%	7,4%	1,1%	0,6%	9,1%
Agrarisch bedrijf BEMALEN	-1,4%	-5,1%	1,2%	0,0%	-3,9%
Agrarisch bedrijf ONBEMALEN	-1,1%	-4,6%	1,2%	0,1%	-3,3%
Natuurterrein	-13,7%	-18,4%	1,0%	0,0%	-17,3%
Groothandel	9,4%	10,6%	1,2%	0,5%	12,2%
Productiebedrijf voedingsmiddelen	9,0%	10,2%	1,0%	0,9%	12,0%

Vervolg

- Beeldvormend AB en technische vragen 23 oktober 2023
- Advies commissie 30 oktober 2023
- Vaststelling algemeen bestuur 20 november 2023

Vanaf 2 november wordt de begroting gedurende 14 dagen ter inzage gelegd.

Na behandeling in de commissie wordt een infographic (A3) opgemaakt waarin de highlights van de begroting worden weergegeven. We streven ernaar deze infographic bij de stukken te voegen voor de AB vergadering van 20 november.

Datum 17 oktober 2023
Onderwerp begroting 2024
Pagina 5 van 5

Bijlagen

1. Beleidsbegroting 2024 (inclusief meerjarenraming 2025 t/m 2028)
2. Beheerbegroting 2024 (ter kennisname)
3. Overzicht alle investeringen 2024
4. Overzicht investeringen > € 2 miljoen
5. Informatienota kwijtschelding

Ondertekening

Dijkgraaf en heemraden

Advies